

Felelős szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár,
(4 fillér)
Kéziratot nem a vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1910. JANUÁR 4.

HATODIK ÉVFOLYAM. — 2. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések pett sor szá-
mitással díjszabás szerint

Kossuth beszéde.

Kassa, jan. 3.

A politikai helyzetben szerencsésen eljutottunk odáig, hogy az eddigi seide-seoda bizonytalanság kifejlődött bizonyos bizonytalansággá. Beütött az, amit régebben tüzes istennilyának neveztek, ma pedig törvénytelen állapotnak hivatik. Nincs költségvetés és nincs felelős kormány. Van egy kormányunk, amely mindenáron szabadulni akar attól a nagy méltóságától, amelybe tökéletesen beleunt s amely csak csalódásokat hozott neki is s a nemzetnek is. Van egy államháztartásunk, amely csak a legszükségesebb kiadásokra szorítkozik: még csak sejtetni sem tudjuk, hogy mikor áll elő olyan helyzet, amely előfeltételül szolgálhat hosszabb ideig tartó komoly, fejlesztő s értékes munkának.

A politikai újév sem tisztázta a helyzetet. Egyes egyedül a Kossuth-pártban hangzott el érdemleges nyilatkozat. Kossuth Ferenc erősebb hangon megismételte, amire nem szünt meg annak előtte sem figyelmeztetni — hogy Bécsből most a magyar nemzet letörésére szervezkednek. A választói reform jelszava alatt törbe akarják ejteni a magyar intelligenciát, amely mindég megvédte a nem magyar ajkuakat is. A hatvanhetes törvényeket osztrák szellemben értelmezik, úgy, amint azt Deák Ferenc megalkotta, eddig sem tartották meg, de ezentul még kevésbé honorálják. Ebben a veszedelmes helyzetben a függetlenségi párt helyzete is nehéz. Miután a legmérsékeltbb arányban sem lehetett az elveket megvalósítani. Bebizonyult az, hogy nincs alkalma a függetlenségi politikának még a gyakorlat terén működni, nincs tehát további ok arra, hogy elvi programját darabokra morzsolja. Ott, ahol nem lehet semmit sem megvalósítani, nincs alkalom a fokozatosságra. Most, hogy kisebbség lett a párt, nincs értelme válogatni, mi valósítható meg, hanem a párt hivatása fentartani az állami függetlenség iránti vágyódást. Hivatásunkat betölteni — mondja Kossuth — ez idő szerint a kormányzásban nem sikerült, az ellenzéken fogjuk azt betölteni.

Kossuth és pártja tehát már be rendezkedett arra, hogy ha kell, ellenzékbe is megy a gazdasági önállósá-

gért és az önállóbánkért. De azt tartotta és tartja most is, hogy a lehetlenségért a lehetőséget fölázdozni nem szabad. Nem a rombolás eszközei viszik előre az országot, hanem elébe kell állni minden törekvésnek, melyek a nemzet jogait kiszolgáltadják az ellenségnek. A lehetlenségért nem szabad belevinni az országot egy olyan konfliktusba, amely ugyan megvolna és pusztítana, de nem hozná magával sem a bankot, sem a gazdasági önállóságot.

Ujlesztendő a politikában.

Kossuth Ferenc beszéde.

Budapest, jan. 2.

A nyolc hónap óta tartó válság most érte el tetőpontját s ezért a politikai világ érthető érdeklődéssel várta az újévi beszédekét. A pártok sajátos viszonyai hozták azonban magukkal, hogy a szokásos újévi üdvözlésekben ezuttal némi változás állott be. Ugyanis a kormányt támogató pártok tagjai ezuttal nem jelentek meg testületileg a miniszterelnök előtt, ami tekintettel a kormány lemondott állapotára, igen érthető. A Kossuth-párt kivételével, a többi pártokban vagy egészen elmaradt, vagy teljesen jelentőség nélkül folyt le az újévi üdvözlés. Annál ünnepélyesebb és jelentőségtejesebb volt a 48-as függetlenségi Kossuth-párt tisztelgése szeretett és híven követett vezérénel Kossuth Ferencnél.

A párt nevében Fenyvessy Soma üdvözölte a vezért mély hatású szavakkal. Röviden, egyenesen és nyíltan beszélt, rámutatva arra, hogy amit Kossuth Ferenc nem tudott megszerezni a nemzet részére, annak megszerzését hiába ígérték és ígértek mások. A nemzet minden reménye tehát Kossuth Ferenchez fűződik és töl várja a válság megoldását.

Kossuth Ferenc meleg szavakban köszönte meg a párt bizalmát s azután így folytatta.

— Nehéz idők járnak a nemzetre, amelyet letöréssel fenyegetnek. A választói törvénnyel guzsba akarják kötni a fejlődő nemzetet. Tönkre akarják tenni magyarságát és intelligenciáját, amely mindig megvédte a nem magyar ajkuakat is. Azt tapasztaljuk, hogy Ausztria a hatvanhetes törvényeket, melyeket eddig se tartottak meg, még kevésbé akarja honorálni. S a gyűlölködő osztrákok mi ellenünk most egy táborba verődtek.

A függetlenségi párt helyzete is nehéz. Nem azért, mert háromfelé szakadt, hiszen az eszme egy és a nemzet, az egységes eszme a lényeges. De azért, mert a párt most többségre jutott és az alkotmányosság értelmében kötelessége volt megvalósítható programot adni. Ezt a párt megtette, de még a legmérsékeltbb kívánságok se voltak kivihetők.

A párttal szemben bizalmatlanságot tapasztaltunk. A bizalmatlanság első sorban

a negyven évi ellenzéki működésen alapult. A bizalmatlanság következménye az lett, hogy midőn a pártok koalíciója megszűnt, a kormányt nem vehették át. A parlamenti többség mindig szilárdan küzdött az önálló bankért, de be kellett látnia, hogy a korona ellenzése miatt ennek a megvalósítása most lehetetlen.

A párt többségének bizalma elfordult tőlem, mert előre jeleztem a bebizonyult lehetlenségeket. Ez idő szerint, minthogy a legmérsékeltbb arányban sem valósíthatuk meg elveinket, bebizonyult az, hogy nincs alkalmunk még a gyakorlati terén működni, nincs tehát okunk arra, hogy elvi programunkat darabokra morzsoljuk. Ott, ahol semmit sem lehet megvalósítani, ott nincs alkalom a fokozatosságra. Most kisebbség lettünk, mint kisebbség nincs okunk abban válogatni, hogy mi valósítható meg ez idő szerint.

A mi hivatásunk most fentartani hagyományos elveinket és az országban ébrentartani az állami függetlenség iránt való vágyódást, mely a nemzet életének ereje. Hivatásunkat betölteni ez idő szerint a kormányzásban nem sikerült, az ellenzéken be fogjuk azt tölteni. Nem úgy, hogy romboljunk, hanem úgy, hogy védelmezzük a nemzet jogait és megragadjuk vasmarokkal azokat az eszközöket, ha lesznek ilyenek, amelyek a haza jogait és a nemzet jövőjét kiszolgáltadják az ellenségeknek.

Bizom benne, hogy a célban erős öntudat, a munkában törhetetlen kitartás, a tettekben mérséklet és a haza féltése, vasakarral párosulva, lesznek irányítók tetteinknek és hogy a ti bizalmatok nem hagyja el öreg vezéreteket.

Az alkotmánypárt táviratban üdvözölte Rátóton idöző elnökét, Széll Kálmánt, aki a párt nevében hasonlóképp táviratilag gratulált Andrássy Gyula grófnak, a párt vezérének. Az alkotmánypárt tagjai Wekerle Sándor miniszterelnököt is aláírással ivben üdvözölték.

Ujévi üdvözlések.

*

A politikai válság terhe nehezkedik a magyar közéletre. A máskor lelkeshangu, munkaprogramot vázoló újévi beszédek helyett ez idén a megnehezült idő aggodalmas hangja szólalt meg. Nem tudjuk mit hoz a holnap, nemhogy egy esztendőre tervezetést kockáztatnánk. Erezték azt a megyei és a városi törvényhatóság első tisztviselői az alispán és a polgármester is, akik az újévi beszédekben utaltak a nemzet válságos állapotára. Nemkülönben Szalay László főispán, aki a nála külön-külön tisztelgő megyei és városi tisztikar előtt szólott azokról a kötelességekről, amik az alkotmány iránt eddig mindig hű törvényhatósági tisztviselőkre talán ismét várnak. A főispán újévi beszéde majdnem bucsuzás is volt, miután bekövetkezhetik, hogy nem sokára el kell hagynia helyét. Szomorunak látja a politikai helyzetet, de nem csügged el, valameddig az alkotmány bástyáján ott

látják a hazafiságban kibróbált megyei és városi tisztviselőket.

A városi küldöttség előtt külön is hangsúlyozta a főispán, hogy ha a politikai válság őt távozásra kényszeríti, ezzel még nem szűnt meg a város javán közreműködni s mindenha boldog feladata lesz Kassa érdekeit erejének teljes latbavetésével előmozdítani. A főispán szavai úgy a megyei, mint a városi tisztikar körében mély benyomást keltettek.

A városházán.

A városi tisztikar új napján *Kriebel* Edgár dr. városi főjegyző vezetésével tisztelgett *Eder* Ödön polgármesternél. A főjegyző lelkes szavakban köszöntötte fel a város fejét, aki a korral dacoló friss tetterőben és lankadatlan munkakedvben vezértük nekik a város javán szolgáló munkában. Hosszu és tartós egészséggel teljes életet kíván neki és biztosítja a tisztikar fáradhatatlan buzgalmaról, iránta érzett szeretetéről. *Eder* Ödön polgármester meghatottan köszöntötte meg az üdvözlést s a tisztviselői kart odaadó munkára buzdította.

A vármegyén.

A vármegyei központi tisztikar, valamint a kassai járás szolgabírói hivatala és a járási számvevőség új napján *Ferdinandy* Gyula megyei főjegyző vezetése mellett üdvözölte *Puky* Endre dr. alispánt, aki meleg szavakban köszöntötte meg a ragaszkodásnak ezt a jelét. Az alispán nem mulasztotta el rámutatni a politikai helyzet nehézségeire s annak az óhajának adott kifejezést, vajha elhárulna a nemzet felől a megpróbáltatás. De jöjjön bármi, az abauji tisztikar rendületlen alkotmányhűséggel, nyugodtan és felelősségteljes hivatása teljes tudatában néz kötelességei elé.

A főispánnál.

Szalay László főispán fogadó termét új év napján szakadatlanul a tisztelgők egész sokasága szállta meg. Valamennyi hatóság, hol küldöttség, hol a hivatali főnök útján tolmácsolta az új évi jókívánásokat. Ezenkívül a kassai társadalom színe-java is megragadta az alkalmat, hogy a főispán iránt érzett mély tiszteletének kifejezést adjon.

Abauj Torna vármegyei tisztikarát *Puky* Endre dr. alispán vezette a főispán elé. A városi küldöttséget pedig *Eder* Ödön polgármester. *Szalay* László mindkét küldöttség előtt beszédet mondott, melynek értékét bevezető sorainkban méltatjuk.

Az aulában.

Fischer-Colbric Ágost dr. kassai megyés püspök palotájában is egymást érte az üdvözlés. Elsőnek a káptalan tisztelgett *Medveczky* Ede nagyprépost vezetése alatt, majd küldöttségileg köszöntötte a megyés püspököt az Aut. Kath.-kör, az Olvasó-kör, a Legény-egylet, a Ker. szoc. munkás egylet, a Szent-Imre kör, a Patronage-egyesület. Tisztelgett a püspöknel a főispán, az alispán, a polgármester, a táblai elnök és számos kassai polgári és a katonai notabilitás.

Premierest a színházban.

Tilos a csók.

(Operett. Zenéje *Vinze* Zsigmondtól, szövege *Pásztor* Józseftől. Bemutatták január 2-án a Kassai Nemzeti Színházban.)

Ime egy újabb produktuma az operettírók leleményességének. Hogyan lehet a sárga földig lecsépelet libretto — közhelyekből egy X-edik szöveget összeboronálni. In-

nen is, onnan is valami. Nem sok, de annál ismertebb részletek. Egy kissé eredeti összevisszaságban egymásba csapkodva, mennél kevesebb szellemmel, de annál több csín-pósszal megrakva, helyel-közzel egy-egy kétes értékű, három, — két, — sőt egyértelműséggel is megtévezve és a szokásos idő pontos betartásával három felvonásra transzformálva. Kelle még egyéb is ennél egy operetthez? Ugy látszik: aligha, mert a közönségnek így is kedve tellett benne.

Volt kacagás, taps és lámpák elé hívás, a külső siker minden kelléke. Az igazság kedvéért azonban már jóelőre megjegyezzük, hogy mindez a színészgárdának szólt. Es érdeme szerint. A zenének is volt ugyan némi része benne, mert bár nagyban egészben jelentéktelen és sablonos, vannak sikerült részei is.

Az operett maga — nagyon keveset ér. Ezzel nem mondok ugyan valami újat, mégis felemlítendőnek tartom annak a nézetemnek a megerősítésére, hogy egy eleven tempóban megrendezett és kedvesen lejátszott operettnak nem lehet vesztett ügye akkor sem, ha egyébként még oly súlyos belső fogyatkozásokkal teljes is.

Ennek az előadásnak is az volt a szerecséje, hogy a színészek „lélekkel” játszották. Valamennyien kitétek magukért. *Váradi* Margit az udvari dada szerepében a rusztikus fiatalág üde bájoságát testesítette meg. *Tihanyi*val együtt, — akit dícséret illet a kifogástalan rendezésért is, — valószínűleg „vitték” az előadást. (Szép énekszámaival behízelgő volt *Megyeri* Ilonka (a királynő) játéka. *Barna* (a király) kevésbé látszott diszponálni énekében és játékában sem találta el a kedélynek azt a hangját, melyet az együttes megkívánt. Állandó kacaj kísérte a *Faragó*, *Ujvári*, *Sziklai* csoportot (a kormány). *Faragó* nyugodt humora, *Ujvári* groteszk végtag — élcei és *Sziklai* ügyes alkalmazkodása méltán is tetszettek. *Vágóné* (udvarhölgy) a jó kómika minden kiválóságával hatott. Megfelelők voltak a karok és az orkeszter is. De mit szóljunk a kiállításához? Egy szög sem volt új a színpadon. Elvégre ez nem is lenne a legnagyobb hiba, ha a dizsletezésben volt volna valami eredetiség. Különösen a második felvonásban volt érezhető ennek a hiánya, hacsak nem nevezzük eredetinek azt a merészséget, amellyel az ócska kulisszák egymás hegyibe-végibe voltak rakva. Ez is valami.

A közönség egészen megtöltötte a nézőteret. (— r.)

HIREK.

Vigasságos éjszakák.

Sylvesteri mulatságok.

A színház kezdte meg a Sylvesteri szórakozások sorát s amint leszállt az est vigasságos éjszakát hozott Kassára. A nyilvános helyiségek, vendéglők, kávéházak zsufozásig megteltek közönséggel, a kaszinók, körök pedig szintén gondoskodtak tagjaik szórakoztatásáról.

Rendkívül sikerült mulatságot rendezett a kassai Társalgási Egylet, melynek nagyterme imponáns látványt nyújtott az egybegyűlt előkelő közönséggel. Ejjélig pompásan összeállított műsorban *Hornyai* Janka, *Jákó* Amália, *Császár* Kamilla, *Faragó* Ödön, *Tihanyi* Vilmos, *Ujvári* Mór, *Sziklai* József a színház művészei és *Simándy* József karmester mulattaták a közönséget.

Volt tréfás kuplé, vig móka, művészi szavalat, lebillincselő dal — a publikum jókedvét állandóan ébren tartotta a művészek előadása. Ejjél után kezdődött a tánc kivilágos virradatig.

Nagyszámu közönség élvezte a kassai dal- és zeneegylet sylvesteri hangversenyét a Schalkházban. A terített asztalok mellett vig jókedv uralkodott, amihez a dalosok pompás éneke nagyban hozzájárult.

A kassai kereskedők köre hagyományos sylvesteri mulatsága is igen jól sikerült. A program kimagasló pontja volt *Faragó* fellépése, aki pompás magánszámokat adott elő.

Ezenkívül a kassai Társas-kör is egybegyűjtötte tagjait sylvesteri mulatságra s jókedvben, sikerben nem volt hiány.

— Repülőgép Kassán. —

Érdekes technikai látványosságban lesz része a kassai közönségnek csütörtök délután. Egy magyar mérnök: *Szatke* Ferenc mutatja be monoplánját s ugyanakkor repülőgépeinek szerkezetéről, valamint a repülés technikájáról is felolvasást tart. *Szatke* Ferenc *Zágrábban* mint királyi mérnök működik s most szabadságot kapott a kormánytól, hogy gépét bemutassa, illetve, hogy a bemutatás révén összegyűjtse a motorhoz való költséget. A Kassán bemutatásra kerülő repülőgép teljes nagyságu modell, a melyhez már csak a motor felszerelése hiányzik. Ez a gép legköltségesebb része s ennek fedeztetését akarja a feltaláló mérnök körütni összehozni. *Zágrábban* már sikerült guruló próbát végeztek a repülőgéppel. Nevezetes ujtása a szerkezetnek, hogy a gép szárnyai motorromlás vagy csavartörés esetén hidrogén gázzal megtölthetők, amikor a repülőgép a ballon jellegét veszi fel s kizárja az aviatikus, valamint a repülőgép lezuhánását. Az érdekes bemutatásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— Társadalmi-Zsur. A kéthetenként ismétlődő társadalmi zsurok sorrendje a karácsonyi ünnepek közbeesése miatt megszakítást szenvedett. A legközelebbi vasárnap f. hó 9-én azonban az ez idei IV-ik zsur már ismét meg lesz tartva. Megfelelő program összeállításával most foglalkozik a rendezőség és az bizonyára semmivel sem fog a megelőző zsurok mögött maradni.

— Multság. A kassai iparosok és munkások betegsegélyző egylete február 6-án rendezi közvacsorával egybekötött farsangi multságát. Az egylet jótékony célú estélyének védnökségét a választmány tegnapi felajánlotta *Martoncsik* Béla kassai építész köztisztviselőnek álló nevének. Mint értesülünk a választmányának sikerült *Martoncsik* Béla urnót a bálanyai tisztségre megnyerni, ami mindenesetre emelni fogja az est sikerét, mely iránt már eddig is nagy érdeklődés mutatkozik.

— Utazási ösztöndíj. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kereskedelmi akadémiát, vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló eredménnyel végzett egyén részére 1350 korona és felsőipariskolát kiváló eredménnyel végzett egyén részére szintén 1350 korona ösztöndíjat adományoz. Erre a két ösztöndíjra a kereskedelemügyi miniszter pályáza.

SALAMANDER cipők a legjobbak
Egyedüli raktára Kassán
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.

Női- Férfi, Chevreaux, Box, barna és fekete cipők egységára K 16.50.

158894

tot hirdet, melynek részletes feltételei a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalánál megtudhatók.

— **Funk vizsgálati fogságban.** A kassai fogház híres lakója Funk Sándor ellen a kassai kir. törvényszék vádtanácsa elrendelte a vizsgálati fogságot. Funk, akit a Ringer-féle szanatóriumból emeltek ki a detektívek, miután döntő bizonyítékot szereztek arra nézve, hogy a szélhámos csak szimulálja az örültséget, — előzetes letartóztatásba volt helyezve. Védői kérték szabadlábra helyezését, illetve egy elmeorvosi intézetbe való internálását. A bíróság azonban ennek a kérelemnek helyt nem adott, Funk ügyben a kassai rendőrség a vizsgálat kiegészítése érdekében újabb nyomozást vezetett be.

— **Egy pincér hirtelen halála.** Seress József 65 éves pincér Sylvester éjjelén betért Ritik Jánosné kávéház Lakatos-utcai helyiségébe, hogy ott várja be az új esztendő. Turóscsuszát rendelt s azt jóízűen, mohón ette. Egyszerre a szívéhez kapott, egy jaj szóval a földre zuhant. A kávéház vendégei hozzátutottak s eszméletre akarták ébreszteni. Hába való volt minden kísérletezés. Erre a rendőrséget hívták s az előszobai hatóság orvos azonban már csak a beállított halált konstatálhatta. Seres hulláját kiszállították a köztemetőbe, ahol boncolni fogják. A hirtelen halál okának kiderítésére az ügyészség vizsgálatot rendelt.

— **Vasúti utazási kedvezmények iparosok részére.** A m. kir. theologiai iparmuzeum által rendezett elektromotorkezelési és galvanizálási tanfolyamra jelentkező iparosok részére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur vasúti utazási kedvezményeket engedélyezett, miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **Lefkovits ur szerepel.** Ez a név kezd tipikus lenni a kassai tolvajkrónikában, a Royal-vendéglő hirhedt betörője, akit Kassáról kiiltottak, Sylvester éjjelén vizsgálatot Kassára s meglátogatta Hovanecz Józsefnét. Ez a látogatás azzal járt, hogy ellopja az asszony 9 koronáját. Majd elment újév napján Gillányi óráshoz s ott ravaszul kicsalta Bende János barátjának óráját. Egy detektív felismerte Lefkovicsot s ez lett a tolvaj veszte. A rendőrségen megmotozták s a csizmaszárában megtalálták a pénzt és az órát.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Kassán az 1910. évben a február hó 2-ára eső országos állatvásár február hó 9-én, a május hó 4-ére eső országos állatvásár pedig május hó 11-én tartassék kivételesen meg.

— **Utazás a halálba.** Szabados Anna a korompai állomáson marólguggal megmérgezte magát. A mérge hatása alatt elájult. Az előhívott orvos: dr. Schnitzer Deszö megvizsgálta az eszméletlen leányt s azt tanácsolta, hogy szállítsák be a kassai kórházba. Martinedes Róbert főjegyző úgy is intézkedett s a vonatra vitette a leányt, anélkül, hogy a hatósági orvos az első segélyben részesítette volna. Egy községi szolgát adtak a leány mellé s az vigyázott reá az uton. De a halált nem tudta elkergetni a szerencsétlen leány mellől. Szabados Anna, már csak holtan érkezett Kassára, utközben a mérge megölte. Amikor é kassai állomáson kiemelték a kupeből, dr. Nagy Géza kassai hatósági orvos már csak a halált konstatálhatta. A kassai rendőrség az esetből kifolyólag Schnitzer orvos és Martinedes főjegyző ellen feljelentést tett a belügyminiszternél, miután a súlyos beteg leány vonatra ültetése megbocsáthatatlan könnyelműség s ez okozta főleg a kellő és gyors orvosi kezeléssel megmenthető leány halálát.

— **A polgármester körtéi.** Ma éjjel Hornyák Gyula megkivánta Éder Ödön polgármester híres és finom körtéit. Betört a polgármester kertjének lugasába s onnan egy kosár nemes fajú körtét s egy kosár almát ellopott. Mire kiderült a lopás, a drága gyömmölcsöt már elfogyasztotta a tolvaj csavargó.

— **Elveszett látszó.** Tegnap este egy másodemeleti páholyba látszóvet adott a páholynyitogató asszony. A látszóvet azonban nem kapta vissza. Most arra kéri az ismert páholylátogatókat, hogy adják vissza a látszóvet, melynek árért ő felelős a színházban.

— **Verekedés a fő-utcán.** Kovács István tegnap megtámadta a főutcán Csuha Andrást. Ütötte, verte, majd egy zsebkendőbe rejtett kapukulccsal kezdte csépelni a fejét. Csuha súlyosan megsérült, annyira, hogy a kórházba kellett szállítani.

— **Tiltott cselédanya.** Eisenkrant Mór kassai cselédügynök ellen panasz érkezett a rendőrségre, hogy lakásán cseléd-lányoknak ad szállást. Miután ezt a városi szabályrendelet tiltja, a rendőrség megindította a kihágási eljárást. Igazán mar ideje volna megvalósítani a városi cseléd-közvetítő intézményt és a cselédotthont. A cselédszerzők által elküvetett visszaélések mindaddig meg nem szűnnek, míg csak a város radikálisan kezébe nem veszi a cselédkérdést.

— **Goldberg és Neuwirth vízvezeték-és csatornaberendező cég m. t. ügyfeleit értesíti,** hogy a mai naptól a cég **Goldberg és Neuwirth** néven fog jegyeztetni. A cég iránt eddig tanusított jóindulatu pártfogást továbbra is kérve, jegyzünk

Kittűnő tisztelettel
Goldberg és Neuwirth
Kassa, Deák Fer.-u. 37.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan eljött veszi a **SCOTT-féle EMULSIÓ.** Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

A SCOTT-féle emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát. Nagyon megfelelő az elkenyéz-teteit inynek és a meggyengült emésztésnek.

A **SCOTT-féle EMULSIÓ** a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógytárban.

Színház.

— **A jövő hét műsora.** Nagyzerű és zajos külső sikerrel indult meg a *Tilos a csók* című magyar operett kassai hódító utjára. Tegnap zsufolt nézőtér gyönyörködött a darab premierjében, a melynek mai előadása iránt sem csappant meg az érdeklődés, sőt holnapra is zsufolt ház ígérkezik. Szerdán a *Vera Violetta* páratlan sikerű látványos operett hívja ki a közönség érdeklődését. Míg csütörtökön a vizkereszt ünnepe két előadást tart a színház. Délután a *Nani* című énekes népszínmű, este a *Lőcsői fehér asszony*

történelmi énekes színmű kerül színre. Pénteken Az ördög előadását Faragó Ödön fellépése a címszerepben teszi érdekessé. Szombaton a Sasfiók kerül színre új betanulással. A címszereplő *Jákó Amália.*

TÁVIRAT — TELEFON.

Lukács szerepe véget ért.

**A pártokkal nincs egyezség.
A kibontakozási konferencia.**

Lukács László a Justh-féle audiencia után a király parancsára tovább folytatta tanácskozásait és pedig most már a kooperált pártokkal. Szombaton folyt le a kibontakozási konferencia a kereskedelmi miniszteriumban, ahol Lukács László hívására megjelentek Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf és Molnár János orsz. képviselő pártjaik képviselőitében. Az eszmecserének legfontosabb pontja volt, hogy a kooperált pártok ragaszkodnak az Andrássy-féle választóreformi javaslatához s követelik, hogy az e célra alakuló kormány elnöke a pártok bizalmi embere legyen. Lukács miután a pártokkal megegyezni nem tudott, ma Bécsbe utazik s visszaadja a királynak megbízását.

Lukács László a kooperált pártok vezérével folytatott tanácskozást, ma pártközi értekezletben akarta folytatni. De miután előterjesztéseit a pártvezérek nem fogadták el, nincs értelme a mára tervezett pártközi tárgyalásnak s Lukács konferencia helyett Bécsbe utazott.

Budapest, jan. 3.

Lukács részt vett az újév első napján tartott miniszteri tanácskozáson és ismertette azon programot, a melyet a kinevezendő kormánynak vállalnia kellene és a mihez a korona hozzájárulása is megszerzhető volna. A kooperáló pártok vezérével is tárgyalt s ezeknek a tárgyalásoknak az volt az eredménye, hogy felmerült egy pártközi konferencia eszméje, melyen Lukácsnak szintén elő kellett volna adnia programját s azt a tervet, mely szerint a parlamentben többséget lehet szerezni.

Ma azonban Lukács kijelentette, hogy felesleges a további tárgyalás, visszaadja megbízását a királynak.

Ebben a fordulatban nagy része van Kossuth Ferencnek. Kossuth ugyanis már teljesen megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy pártjával együtt ellenzékbe megy. Kossuth vissza is utasította a pártközi konferencia eszméjét és tudatta Lukácsal, hogy nem hajlandó ahhoz hozzájárulni, hogy Lukács átmeneti kormánynak az indemnitást biztosítsa, sem más olyan kormánynak, melynek nincs parlamenti többsége.

Az ügyek ilyen állása után természetesen megint Khuen-Héderváry személye nyomul előtérbe.

Budapest, jan. 3.

Tisza István gróf ma este Budapestre érkezik. A politikai körökben azt beszélik, hogy ez összefüggésben áll a válsággal.

A képviselőház összehívása.

Budapest, jan. 3.

A függetlenségi párt holnap fogja átadni Gál Sándor elnöknek a képviselőház összehívása iránti kérelmét. A párt szombatira kívánja összehívni a Házat, a mikor is Holló Lajos indítványát tárgyalják.

Andrássy a kibontakozásról.

Budapest, január 3.

Andrássy Gyula gróf Töketeretbejáról táviratot intézett az alkotmánypárthoz, melyben megköszöni az újévi gratulációt és azon hitét fejezi ki, hogy a válság csak úgy oldható meg, ha az a nemzeti vágyak teljesítését hozza.

látják a hazafiságban kibróbált megyei és városi tisztviselőket.

A városi küldöttség előtt külön is hangsúlyozta a főispán, hogy ha a politikai válság őt távozásra kényszeríti, ezzel még nem szűnt meg a város javán közreműködni s mindenha boldog feladata lesz Kassa érdekeit erejének teljes latbetetésével előmozdítani. A főispán szavai ugy a megyei, mint a városi tisztikar körében mély benyomást keltettek.

A városházán.

A városi tisztikar új napján Kriebel Edgár dr. városi főjegyző vezetésével tisztelgett Eder Ödön polgármesternél. A főjegyző lelkes szavakban köszöntötte fel a város fejét, aki a korral dacoló friss tetterőben és lankadatlan munkakedvben vezértük nekik a város javán szolgáló munkában. Hosszu és tartós egészséggel teljes életet kíván neki és biztosítja a tisztikar fáradhatatlan buzgalmáról, iránta érzett szeretetről. Eder Ödön polgármester meghatottan köszönte meg az üdvözlést s a tisztviselői kart odaadó munkára buzdította.

A vármegyén.

A vármegyei központi tisztikar, valamint a kassai járás szolgabírói hivatala és a járási számvevőség új napján Ferdinandy Gyula megyei főjegyző vezetése mellett üdvözölte Puky Endre dr. alispánt, aki meleg szavakban köszönte meg a ragaszkodásnak ezt a jelét. Az alispán nem mulasztotta el rámutatni a politikai helyzet nehézségeire s annak az óhajának adott kifejezést, vajha elhárulna a nemzet felől a megpróbáltatás. De jöjjön bármi, az abauji tisztikar rendületlen alkotmányhűséggel, nyugodtan és felelősségteljes hivatása teljes tudatában néz kötelességei elé.

A főispánnál.

Szalay László főispán fogadó termét új év napján szakadatlanul a tisztelgők egész sokasága szállta meg. Valamennyi hatóság, hol küldöttség, hol a hivatali főnök útján tolmácsolta az új évi jókívánásokat. Ezenkívül a kassai társadalom színe-java is megragadta az alkalmat, hogy a főispán iránt érzett mély tiszteletének kifejezést adjon.

Abauj Torna vármegyei tisztikarát Puky Endre dr. alispán vezette a főispán elé. A városi küldöttséget pedig Eder Ödön polgármester. Szalay László mindkét küldöttség előtt beszédet mondott, melynek értékét bevezető sorainkban méltatjuk.

Az aulában.

Fischer-Colbric Ágost dr. kassai megyés püspök palotájában is egymást érte az üdvözlés. Elsőnek a káptalan tisztelgett Medveczky Ede nagyprépost vezetése alatt, majd küldöttségileg köszöntötte a megyés püspököt az Aut. Kath.-kör, az Olvasó-kör, a Legény-egylet, a Ker. szoc. munkás egylet, a Szent-Imre kör, a Patronage-egyesület. Tisztelgett a püspöknél a főispán, az alispán, a polgármester, a táblai elnök és számos kassai polgári és a katonai notabilitás.

Premierest a színházban.

Tilos a csók.

(Operett. Zenéje Vinze Zsigmondtól, szövege Pásztor Józseftől. Bemutatták január 2-án a Kassai Nemzeti Színházban.)

Ime egy újabb produktuma az operett-írók leleményességének. Hogyan lehet a sárga földig lecsépelet libretto — közhelyekből egy X-edik szöveget összeboronálni. In-

nen is, onnan is valami. Nem sok, de annál ismertebb részletek. Egy kissé eredeti összevisszaságban egymásba csapkodva, men-nél kevesebb szellemmel, de annál több csín-póssal megrakva, helyel-közzel egy-egy kétes értékű, három, — két, — sőt egyértelműséggel is megtévezve és a szokásos idő pontos betartásával három felvonásra transzirozva. Kell e még egyéb is ennél egy operetthez? Ugy látszik: aligha, mert a közönségnek így is kedve telt benne.

Volt kacagás, taps és lámpák elé hívás, a külső siker minden kelléke. Az igazság kedvéért azonban már jóelőre megjegyezzük, hogy mindez a színészgárdának szólott. És érdeme szerint. A zenének is volt ugyan némi része benne, mert bár nagyban egészben jelentéktelen és sablonos, vannak sikerült részei is.

Az operett maga — nagyon keveset ér. Ezzel nem mondok ugyan valami újat, mégis felemlítendőnek tartom annak a nézetemnek a megerősítésére, hogy egy eleven tempóban megrendezett és kedvesen lejátszott operettnak nem lehet veszített ügye akkor sem, ha egyébként még oly súlyos belső fogyatkozásokkal teljes is.

Ennek az előadásnak is az volt a szerecséje, hogy a színészek „lélekkel“ játszották. Valamennyien kitétek magukért. Váradi Margit az udvari dada szerepében a rusztikus fiatalság üde bájosságát testesítette meg. Tihanyival együtt, — akit dicséret illet a kifogástalan rendezésért is, — való-sággal „vitték“ az előadást. Szép énekszámaival behízelgő volt Megyeri Ilonka (a királynő) játéka. Barna (a király) kevésbé látszott diszponálni énekében és játékában sem találta el a kedélynek azt a hangját, melyet az együttes megkívánt. Allandó kacaj kísérte a Faragó, Ujvári, Sziklai csoportot (a kormány). Faragó nyugodt humora, Ujvári groteszk végtag — élcei és Sziklai ügyes alkalmazkodása méltán is tetszetek Vágóné (udvarhölgy) a jó kómika minden kiválóságával hatott. Megfelelők voltak a karok és az orkeszter is. De mit szóljunk a kiállításához? Egy szög sem volt új a színpadon. Elvégre ez nem is lenne a legnagyobb hiba, ha a díszletezésben volt volna valami eredetiség. Különösen a második felvonásban volt érezhető ennek a hiánya, hacsak nem nevezzük eredetinek azt a merészséget, amellyel az ócska kulisszák egymás hegyibe-végibe voltak rakva. Ez is valami.

A közönség egészen megtöltötte a nézőteret. (— r.)

HIREK.

Vigasságos éjszakák.

Sylvesteri mulatságok.

A színház kezdte meg a Sylvesteri szórakozások sorát s amint leszállt az est vigasságos éjszakát hozott Kassára. A nyilvános helyiségek, vendéglők, kávéházak zsufolásig megteltek közönséggel, a kaszinók, körök pedig szintén gondoskodtak tagjaik szórakoztatásáról.

Rendkívül sikerült mulatságot rendezett a kassai Társalgási Egylet, melynek nagyterme imponáns látványt nyújtott az egybegyűlt előkelő közönséggel. Ejjélig pompásan összeállított műsorban Hornyai Janka, Jákó Amália, Császár Kamilla, Faragó Ödön, Tihanyi Vilmos, Ujvári Mór, Sziklai József a színház művészei és Simándy József karmester mulattaták a közönséget.

Volt tréfás kuplé, vig móka, művészi szavalat, lebillincselő dal — a publikum jókedvét állandóan ébren tartotta a művészek előadása. Ejjél után kezdődött a tánc kivilágos virradatig.

Nagyszámu közönség élvezte a kassai dal- és zeneegylet sylvesteri hangversenyét a Schalkházban. A terített asztalok mellett vig jókedv uralkodott, amihez a dalosok pompás éneke nagyban hozzájárult.

A kassai kereskedők köre hagyományos sylvesteri mulatsága is igen jól sikerült. A program kimagasló pontja volt Faragó fellépése, aki pompás magánzámokat adott elő.

Ezenkívül a kassai Társas-kör is egybegyűjtötte tagjait sylvesteri mulatságra s jókedvben, sikerben nem volt hiány.

— Repülőgép Kassán. Érdekes technikai látványosságban lesz része a kassai közönségnek csütörtök délután. Egy magyar mérnök: Szatke Ferenc mutatja be monoplánját s ugyanakkor repülőgépeinek szerkezetéről, valamint a repülés technikájáról is felolvasást tart. Szatke Ferenc Zágrábban mint királyi mérnök működik s most szabadságot kapott a kormánytól, hogy gépét bemutassa, illetve, hogy a bemutatás révén összegyűjtse a motorhoz való költséget. A Kassán bemutatásra kerülő repülőgép teljes nagyságu modell, a melyhez már csak a motor felszerelése hiányzik. Ez a gép legköltségesebb része s ennek fedezetét akarja a feltaláló mérnök körútján összehozni. Zágrábban már sikerült guruló próbát végeztek a repülőgéppel. Nevezetes ujtása a szerkezetnek, hogy a gép szárnyai motoromlás vagy csavartörés esetén hidrogén gázzal megtölthetők, amikor a repülőgép a ballon jellegét veszi fel s kizárja az aviatikus, valamint a repülőgép lezuhánását. Az érdekes bemutatásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— Társadalmi-Zsur. A kéthetenként ismétlődő társadalmi zsurok sorrendje a karácsonyi ünnepek közbeesése miatt megszakítást szenvedett. A legközelebbi vasárnap f. hó 9-én azonban az ez idei IV-ik zsur már ismét meg lesz tartva. Megfelelő program összeállításával most foglalkozik a rendezőség és az bizonyára semmivel sem fog a megelőző zsurok mögött maradni.

— Multság. A kassai iparosok és munkások betegsegélyző egylete február 6-án rendezte közvacsorával egybekötött farsangi mulatságát. Az egylet jótékony célú estélyének védnökségét a választmány tegnap felajánlotta Martoncsik Béla kassai építész köztisztviselőnek álló nejének. Mint értesülünk a választmányának sikerült Martoncsik Béla urnót a bálanyai tisztségre megnyerni, ami mindenesetre emelni fogja az est sikerét, mely iránt már eddig is nagy érdeklődés mutatkozik.

— Utazási ösztöndíj. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kereskedelmi akadémiát, vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló eredménnyel végzett egyén részére 1350 korona és felsőiparisoktól kiváló eredménnyel végzett egyén részére szintén 1350 korona ösztöndíjat adományoz. Erre a két ösztöndíjra a kereskedelemügyi miniszter pályáza.

SALAMANDER cipők a legjobbak
Egyedüli raktára Kassán
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.

Női- Férfi, Chevreaux, Box, barna és fekete cipők egységára K 16.50.

4.5.8.9.4
23.44

Télen át nem érdemes a fehéreneműt otthon mosatni,

mert

HALTENBERGER-nél

a fehérenemű legnagyobb foku megkímélése mellett teljesen chlormész nélkül hófehérre mossák a fehéreneműt, suly szerint (mángorolva) vagy darabonkint való számítás mellett (vasalva).

Bővebb felvilágosítás nyerhető a felvételi üzletekben:

Kossuth Lajos-utca 3. szám, Deák Ferenc-utca 32. szám.
Fő-utca (Andrássy-palota), Szerecsen-utca 3. sz.

A Kassai Jelzálogbank részvénytársaság.

Fő-utca 4. szám. Fő-utca 4. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket. — Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legjobb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, különben árjegyzékkel kívánatra a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

Murányi József kiadó.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: BUDAPEST.

IV., Ferenc József-utca 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

SAJÁT ÉRDEKE ELLEN

cselekszik, ha a kazinci szenet ki nem próbálja. Szobafűtésre, kazántüzelésre, cséplésre a

kazinci szén

egyaránt kitűnően beválik.

Felsőmagyarországi képviselőség:

UNGAR ADOLF KASSA.

Karácsonyi
kedvezmény.

3 pár glacel. bőrkeztü dobozban K. 7.80
6 pár glacel. bőrkeztü dobozban keztü tágitóval K. 15.—
Másodrendü glace bőrkeztü párja K. 2.—

BLUMBERG S. E.

keztü, kötszer, látszer és orvosi műszertárban

Kassa, Fő-utca 89-ik szám.

Makulatura papir

kicsiben és nagyban

jutányos áron kapható

a „NAPLO” kiadóhivatalában Kassán.

— Harang-utca 9-ik szám.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

4. 5. 8. 23. 41